

עפ"ג (מרכז) 43139-03-24 - סאנד מדניה נ' מדינת ישראל

עפ"ג (מרכז) 43139-03-24 - סאנד מדניה נ' מדינת ישראל מחוזי מרכז

עפ"ג (מרכז) 43139-03-24

סאנד מדניה (מדינה)

נגד

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד אפרת פאר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

[08.07.2024]

כבוד השופטת דנה מרשק מרום, אב"ד

כבוד השופט העמית יורם צלקובניק

כבוד השופט עידו דרויאן-גמליאל

פסק דין

השופט דרויאן-גמליאל:

לפנינו ערעור על גזר-דין שניתן ביום 08.02.24 בבית משפט השלום בכפר סבא מפי כב' הש' אביב שרון בת"פ 39246-02-22, בו נגזרו על המערער העונשים הבאים: 27 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו; שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירה של התעללות בבעלי חיים; שלושה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירה של ציד והחזקת חיות בר מוגנת; קנס בסך ₪ 25,000 או שלושה חודשי מאסר תמורתו; איסור להחזיק בעל חיים לתקופה של שנתיים מיום שחרורו, לפי סעיף 17(ו) לחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994.

תמצית המעשים: דורבנים וקיפודים הם חיות בר מוגנות אשר הציד שלהם אסור לפי חוק. בזמן הרלוונטי לכתב האישום, התגורר המערער בטייבה ועשה שימוש בשטח חקלאי שלו ושל משפחתו המצוי בסמוך לטייבה [להלן: "השטח"]. במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, נהג המערער להחזיק בשטח או בסמוך לו כלבים אותם אימן לצוד דורבנים, וכן יצא עם הכלבים לצוד דורבנים שלא כדין תוך שהוא משסה את הכלבים בדורבנים וכך מענה את הכלבים ואת הדורבנים, מתאכזר אליהם ומתעלל בהם כשהוא גורם להם לסבל חמור בכוונה. לאחר הציד, נהג המערער לשוב לשטח או בסמוך לו עם הכלבים ועם פגרי הדורבנים. כך הביא המערער למותם, בין כמבצע עיקרי ובין כמסייע, של 13 דורבנים; גרם למותו של ארנב אחד; החזיק ב-6 דורבנים מתים; והביא לפציעתם של הכלבים שבגופם ננעצו קוצי דורבנים והם דיממו ונזקקו לטיפול רפואי ב-12 מקרים. הערעור מכוון לקיצורה של תקופת המאסר בפועל ולריצויה בעבודות שירות, וכן להפחתה 'משמעותית' בסכום הקנס. השתלשלות ההליכים:

ביום 18.12.22, במסגרת הסדר טיעון דיוני (ללא הסכמה עונשית), הודה המערער והורשע לפי כתב אישום מתוקן, בעבירות על חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994 [להלן: חוק צב"ח] וחוק הגנת חייית הבר, תשט"ו-1955 [להלן: חוק ההגנה], כמפורט להלן: 5 עבירות התעללות בבעלי חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) בנסיבות סעיף 17(א)(2) לחוק צב"ח; 8 עבירות סיוע לציד חייית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר, לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק ההגנה, יחד עם סעיף 31 לחוק העונשין, תשל"ז-1977; 8 עבירות סיוע להתעללות בבעלי חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) בנסיבות סעיף 17(א)(2) לחוק צב"ח, יחד עם סעיף 31 לחוק העונשין; 3 עבירות ציד חייית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר, לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק ההגנה; ציד חייית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר בצוותא, לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק ההגנה, יחד עם סעיף 29(א) לחוק העונשין; התעללות בבעלי חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה בצוותא, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) בנסיבות סעיף 17(א)(2) לחוק צב"ח, יחד עם סעיף 29(א) לחוק העונשין.

בהתאם להסדר, הופנה המערער לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר, שנערך ביום 10.07.23, ולממונה על עבודות השירות לצורך קבלת חוות דעת, שנערכה ביום 19.09.23 ולפיה כשיר המערער לביצוע עבודות שירות (במגבלות). בדיון שהתקיים ביום 07.01.24 הובאו ראיות לעונש ועדת הגנה העידה. מטעם התביעה הוגשו שני תקליטורים, שבהם סרטונים שהפיץ המערער באינטרנט וברשתות חברתיות, המתעדים מעשי-עבירה שלו ושל אחרים, לרבות תוצאותיהם [תע/1]; מטעם ההגנה הוגשו חוות דעת פסיכוסוציאלית מאת הקרימינולוגית גב' מראם נאשף [נע/1] שהעידה ונחקרה נגדית; תעודת עוסק מורשה של המערער [נע/2]; תעודת דיפלומה ותואר הנדסאי של המערער [נע/3]; ותעודת בוחן רישוי רכב ותעודת מקצוע מכונאות רכב [נע/4]. נשמעו טיעוני הצדדים לעונש והמערער השמיע את דברו:

התובעת הנכבדה עו"ד בת אל גססה הציעה מתחם עונשי הולם וכולל בין 28 לבין 48 חודשי מאסר בפועל ועתרה לעונש של 32 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס "גבוה".

הסניגור המלומד עו"ד מוחמד רעד שייצג את המערער בהליך המקורי, הציע מתחם בין מספר חודשי מאסר בפועל שניתן לרצותם בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל, ועתר לעונש מאסר לריצוי בעבודות שירות ולעיצום כספי מתון, בדמות התחייבות כספית או קנס לא-גבוה.

המערער הביע צער וחרטה על מעשיו והרחיב בתיאור המהלך הטיפולי שעבר אצל גב' נאשף, מהיעדר תובנה למשמעות מעשיו ופקפוק בשיח הטיפולי, אל ההכרה בחומרת המעשים. עוד ציין המערער את השינויים שערך בחייו ואת תוכניותיו לעתיד, בתחומי המשפחה והקריירה.

ביום 08.02.24, כאמור לעיל, ניתן גזר הדין. עיקרי העובדות והעבירות בהן הורשע המערער:

חלק כללי: דורבנים וקיפודים הם חיות בר מוגנות אשר הציד שלהם אסור לפי חוק. בזמן הרלוונטי לכתב האישום, התגורר המערער בטייבה ועשה שימוש בשטח חקלאי שלו ושל משפחתו המצוי בסמוך לטייבה. במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, נהג המערער להחזיק בשטח או בסמוך לו כלבים אותם אימן לצוד דורבנים, וכן יצא עם הכלבים לצוד דורבנים שלא כדין תוך שהוא משסה את הכלבים בדורבנים וכך מענה את הכלבים ואת הדורבנים, מתאכזר אליהם ומתעלל בהם כשהוא גורם להם לסבל חמור בכוונה. לאחר הציד, נהג המערער לשוב לשטח או בסמוך לו עם הכלבים ועם פגרי הדורבנים.

אישום מס' 1: ביום 13.2.20, בשעה 23:05 או בסמוך, בשטח פתוח סמוך לטייבה, החזיק המערער בדורבן מדמם. בהמשך, שיסה המערער כלב חום וכלב לבן בדורבן נוסף שהסתתר במקום מתחת לסלעים, כדי שיצודו אותו. הכלבים נכנסו אל מתחת לסלעים כדי לצוד את הדורבן וכתוצאה מכך, נפצע הכלב החום ע"י קוץ של דורבן שנגעץ בסמוך לעינו שהפכה אדומה והכלב הלבן נתקע מתחת לסלעים והתקשה לצאת מהם. בהמשך, נמצא הכלב החום תקוע מתחת לסלעים עם קוץ דורבן בין עיניו. ביום 14.2.20, החזיק המערער בדורבן מת שניצוד על ידו. מעשי המערער גרמו לדורבנים ולכלבים עקה נפשית קשה וכן כאב וסבל חמור.

בגין אישום זה הורשע המערער בעבירות של ציד חייית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר, לפי סעיפים 2(א) ו-14(ב) לחוק ההגנה; והתעללות בבעל חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) בנסיבות סעיף 17(א)2 לחוק צב"ח.

אישום מס' 2: ביום 20.2.20, בשעות הערב, בשטח הנ"ל, שיסה המערער יחד עם אחרים שזהותם אינה ידועה ארבעה כלבים שונים - לבן, חום, שחור ואפור - בדורבנים, כדי שיצודו אותם. כתוצאה מכך, נערף ראשו של דורבן ובגופי הכלבים ננעצו קוצי דורבנים. בהמשך, המערער צד בעצמו או יחד עם האחרים דורבן אשר בגופו ננעץ מקל עם קרס. סמוך לחצות, שיסה המערער בצוותא עם האחרים את הכלב הלבן בדורבן שהסתתר מתחת לסלע כדי שיצוד אותו. בהמשך, שיסה המערער בצוותא עם האחרים את הכלב האפור בדורבן שהסתתר מתחת לסלע כדי שיצוד אותו, כתוצאה מכך הכלב האפור נתקע מתחת לסלעים ובפניו ננעצו קוצי דורבן. בהמשך, לפנות בוקר, שב המערער יחד עם האחרים לשטח ואיתם חמישה דורבנים מתים, אשר הונחו על השולחן. מעשיהם גרמו לדורבנים ולכלבים עקה נפשית קשה וכן כאב וסבל חמור.

בגין אישום זה הורשע המערער בעבירות של ציד חייית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר בצוותא, לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק ההגנה בצירוף סעיף 29(א) לחוק העונשין; והתעללות בבעל חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה בצוותא, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) בנסיבות סעיף 17(א)2 לחוק צב"ח, בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין. אישום מס' 3: ביום 11.9.20, בשעה 19:21, בשטח הנ"ל, יחד עם אחר, סייע המערער לאחר לשסות כלב חום וכלב לבן בדורבן. כתוצאה מכך, הדורבן מת והכלבים נפצעו מקוצי הדורבן. ביום 12.9.20, בשעה 02:58, החזיק המערער עם האחר בדורבן מת שניצוד על ידם. מעשי המערער והאחר גרמו לדורבן ולכלב עקה נפשית קשה וכן כאב וסבל חמור.

בגין אישום זה הורשע המערער בעבירות של סיוע לציד חייית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר, לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק ההגנה בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין; וסיוע להתעללות בבעל חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) בנסיבות סעיף 17(א)2 לחוק צב"ח, בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין. אישום מס' 4: ביום 2.10.20, בשעה 23:20, בשטח הנ"ל, יחד עם אחר, סייע המערער לאחר לשסות כלב לבן בדורבן. כתוצאה כך, ננעצו לכלב הלבן קוצי דורבן בלשון ובגופו. בהמשך סייע המערער לאחר וביחד הוציאו לכלב הלבן את קוצי הדורבן מהגוף באמצעות ידיהם. לאחר מכן, סייע המערער לאחר לשסות כלב שחור בדורבן. כתוצאה מכך, הדורבן מת ולכלב השחור ננעץ קוץ של דורבן בתוך פיו. ביום 3.10.20, בשעה 02:29, חזרו המערער והאחר לשטח עם הדורבנים שצדו והניחו אותם על שולחן. מעשי המערער והאחר גרמו לדורבן ולכלב עקה נפשית קשה וכן כאב וסבל חמור.

בגין אישום זה הורשע המערער בעבירות של סיוע לציד חייית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר, לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק ההגנה בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין; וסיוע להתעללות בבעל חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) בנסיבות סעיף 17(א)2 לחוק צב"ח, בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין. אישום מס' 5: ביום 17.10.20, בשעה 01:34, בשטח הנ"ל, סייע המערער לאחר לשסות שני כלבים שחורים וכלב לבן בדורבן. כתוצאה מכך, הדורבן מת ולכלבים ננעצו קוצי דורבן בפייהם ובגופם. בנסיבות אלה, סייע המערער לאחר לחתוך לדורבן את הראש באמצעות סכין. בהמשך, המערער בעצמו או יחד עם האחר פשט את עורו של הדורבן. מעשי המערער והאחר גרמו לדורבן ולכלבים עקה נפשית קשה וכן כאב וסבל חמור.

בגין אישום זה הורשע המערער בעבירות של סיוע לציד חיית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר, לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק ההגנה בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין; וסיוע להתעללות בבעל חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) בנסיבות סעיף 17(א)(2) לחוק צב"ח, בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין. אישום מס' 6: ביום 21.11.20, סמוך לחצות, בשטח הנ"ל, יחד עם אחר, סייע המערער לאחר לשסות בדורבן כלב חום וכלב לבן. כתוצאה מכך, נשך הכלב החום את הדורבן וקרע חלקים מגופו שנותרו בפיו. הכלב הלבן נפצע מקוצי הדורבן שננעצו בפיו ובגופו והדורבן מת. מעשי המערער והאחר גרמו לדורבן ולכלבים עקה נפשית קשה וכן כאב וסבל חמור.

בגין אישום זה הורשע המערער בעבירות של סיוע לציד חיית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר, לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק ההגנה בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין; וסיוע להתעללות בבעל חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) בנסיבות סעיף 17(א)(2) לחוק צב"ח, בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין. אישום מס' 7: ביום 10.12.20, בשעה 22:00 בשטח הנ"ל, סייע המערער לאחר לשסות כלב לבן בדורבן. כתוצאה מכך, הדורבן מת ולכלב הלבן ננעצו קוצי דורבן בגופו ובפיו. בנסיבות אלה, המערער סייע לאחר להוציא לכלב את קוצי הדורבן מהגוף על ידי משיכתם באמצעות ידיהם. מעשי המערער והאחר גרמו לדורבן ולכלב עקה נפשית קשה וכן כאב וסבל חמור.

בגין אישום זה הורשע המערער בעבירות של סיוע לציד חיית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר, לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק ההגנה בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין; וסיוע להתעללות בבעל חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) בנסיבות סעיף 17(א)(2) לחוק צב"ח, בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין. אישום מס' 8: ביום 29.12.20, בשעה 23:12, בשטח הנ"ל, סייע המערער לאחר לשסות בדורבנים שני כלבים שחורים. כתוצאה מכך, מתו הדורבנים והכלבים נפצעו מקוצי דורבן שננעצו בגופם. מעשי המערער והאחר גרמו לדורבן ולכלב עקה נפשית קשה וכן כאב וסבל חמור.

בגין אישום זה הורשע המערער בעבירות של סיוע לציד חיית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר, לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק ההגנה + סעיף 31 לחוק העונשין; וסיוע להתעללות בבעל חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) בנסיבות סעיף 17(א)(2) לחוק צב"ח, בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין. אישום מס' 9: ביום 16.1.21, בשעה 13:53 בשטח, כלא המערער ארנב בתוך כלוב, שבסביבתו נמצא כלב שחור. בהמשך לכך, גער המערער בכלב והורה לו לתפוס את הארנב ובהתאם להוראתו רץ הכלב סביב הכלוב כשהוא נובח על הארנב ומנסה לתפוס אותו. מעשי המערער גרמו לארנב עקה נפשית קשה וכאב וסבל חמור. בגין אישום זה הורשע המערער בעבירה של התעללות בבעל חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) בנסיבות סעיף 17(א)(2) לחוק צב"ח.

אישום מס' 10: ביום 2.2.21, סמוך לחצות, בשטח הנ"ל, שיסה המערער כלב לבן בדורבן שהסתתר מתחת לסלעים כדי שיצוד אותו. בעקבות הוראת המערער, נכנס הכלב מתחת לסלעים בזמן שהמערער אוחז במוט עם קרס בקצהו. לאחר מכן, יצא הכלב מתחת לסלעים כאשר קוצי דורבן נעוצים בגופו והוא מדמם. מעשי המערער והאחר גרמו לדורבן ולכלב עקה נפשית קשה וכן כאב וסבל חמור.

בגין אישום זה הורשע המערער בעבירות של ציד חיית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר, לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק ההגנה; והתעללות בבעל חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) בנסיבות סעיף 17(א)(2) לחוק צב"ח.

אישום מס' 11: ביום 15.2.21, בשעות הערב, בשטח, יחד עם אחר, סייע המערער לאחר לכלוא דורבן בכלוב שסביבו רץ כלב שחור. בהמשך, סייע המערער לאחר לשסות את הכלב השחור בדורבן. כתוצאה מהמעשים, נפצע הכלב השחור מקוצי דורבן שננעצו סמוך לעיניו. מעשי המערער והאחר גרמו לדורבן ולכלב עקה נפשית קשה וכן כאב וסבל חמור.

בגין אישום זה הורשע המערער בעבירות של סיוע לצייד חיית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר, לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק ההגנה בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין; וסיוע להתעללות בבעל חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) בנסיבות סעיף 17(א)(2) לחוק צב"ח, בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין. אישום מס' 12: ביום 22.3.21, בשעה 22:57, בשטח הנ"ל, סייע המערער לאחר לשסות כלב שחור בדורבן שהסתתר מתחת לסלעים, כדי לצוד את הדורבן. בנסיבות אלה, נפצע הכלב וננעצו בגופו קוצי דורבן. בהמשך, סייע המערער לאחר להוציא מהכלב את קוצי הדורבן באמצעות ידם. מעשי המערער והאחר גרמו לדורבן ולכלב עקה נפשית קשה וכן כאב וסבל חמור.

בגין אישום זה הורשע המערער בעבירות של סיוע לצייד חיית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר, לפי סעיף 2 ו-14(ב) לחוק ההגנה בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין; וסיוע להתעללות בבעל חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) בנסיבות סעיף 17(א)(2) לחוק צב"ח, בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין. אישום מס' 13: ביום 23.3.21, בשעה 15:37, בשטח הנ"ל, שיסה המערער כלב חום-לבן בדורבן. כתוצאה מכך, הדורבן מת והכלב נפצע מקוצי הדורבן שננעצו בגופו. מעשי המערער והאחר גרמו לדורבן ולכלב עקה נפשית קשה וכן כאב וסבל חמור.

בגין אישום זה הורשע המערער בעבירות של ציד חיית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר, לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק ההגנה; והתעללות בבעל חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) לחוק צב"ח.

אישום מס' 14: ביום 7.4.21, בשעות הערב, בשטח, כלא המערער כלב חום וכלב לבן בכלוב וכן קשר לעץ כלב שחור וכלב שחור-לבן וקירב ארנב שאחז בידו לכלבים תוך כדי שהם נובחים ומנסים לתפוס את הארנב. בהמשך, אחז המערער בארנב, ולאחר שקירבו לכלב השחור-לבן, תפס הכלב השחור-לבן את הארנב בפיו, נשך אותו באמצעות שיניו, עקר את ראשו של הארנב ואכל אותו. מעשי המערער גרמו לארנב ולכלבים עקה נפשית קשה וכן כאב וסבל חמור.

בגין אישום זה הורשע המערער בעבירה של התעללות בבעל חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) בנסיבות סעיף 17(א)(2) לחוק צב"ח.

כאמור לעיל, כך הביא המערער למותם של 13 דורבנים, בין כמבצע עיקרי ובין כמסייע; גרם למותו של ארנב אחד; החזיק ב-6 דורבנים מתים; והביא לפציעתם של הכלבים שבגופם ננעצו קוצי דורבנים והם דיממו ונזקקו לטיפול רפואי ב-12 מקרים.

תסקיר שירות המבחן מיום 10.07.23:

המערער בן 26, רווק המתגורר בבית הוריו בקלנסואה. טרם מעצרו בתיק הנוכחי עבד במוסך. המערער סיים 14 שנות לימוד במסגרת בית ספר מקצועי, במגמת מכונאות רכב. המערער הינו הילד הבכור במשפחה המונה שישה ילדים. אביו בן 53, תושב הרשות הפלסטינית, עובד כקבלן בניין ושוהה לסירוגין בשטחי ישראל היות ואינו אזרח ישראלי, נמסר כי אימו עובדת באופן מזדמן. המערער מסר כי משפחתו מתמודדת עם קשיים כלכליים ולצד זאת תיאר משפחה חמה ותומכת.

המערער מוכר לשירות המבחן משנת 2018, אז הופנה לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר לעונש בגין ביצוע עבירה של החזקת סכין. שירות המבחן התרשם כי המערער מתפקד באופן תקין בתחום התעסוקתי והלימודי וללא עבר פלילי, ולאור לקיחת אחריות על התנהלותו הבעייתית המליץ להטיל עליו צו של"צ מבלי להרשיעו בדיון, בית המשפט קיבל את המלצתו והמערער השלים את ביצוע צו השל"צ כנדרש.

באשר לתיק הנוכחי, המערער התקשה לקחת אחריות מלאה על ביצוע העבירות. ברקע תיאר כי התלווה לחבריו שהינם ציידים וכחלק מבילוי של שעות הפנאי נהגו לצוד דורבנים ולאחר מכן לאכול אותם, המערער הדגיש כי הוא לא אכל את בשר הדורבנים. נמסר כי רק אחד מהכלבים המתוארים היה הכלב שבבעלותו ולא כפי שמתואר בכתב האישום. המערער מסר כי מאז המעצר ניתק הקשר עם חבריו ולדבריו אינו מעוניין להסתבך שוב עם החוק. שירות המבחן התרשם כי המערער מתקשה להתייחס באופן מלא לבחירותיו בביצוע העבירות, מצמצם מחומרת מעשיו וכי ניכר שמתקשה להתייחס באופן רגשי למעשיו ומרחיק עצמו מהם. בנוסף, בלט קושי להתייחס לתחושותיו עת ביצע העבירות והפגיעות בבעלי החיים. המערער ביטא חרטה על הסתבכותו אך שירות המבחן התרשם כי המערער עסוק בעיקר במחירים שנדרש לשלם בגין מעשיו וחזר ושלל צורך להמשיך ולבחון את המניעים להתנהלותו בביצוע העבירות.

שירות המבחן העריך כי ברקע לביצוע העבירה עומדות עמדות הנותנות לגיטימציה להתנהגות פוגענית כלפי בעלי חיים וכן צרכי הגבוהים בשייכות וקבלה שלפי שירות המבחן עמדו גם ברקע לפרסומי הסרטונים. שירות המבחן העריך אצל המערער קושי בהתבוננות פנימית אודות מעשיו ונטייתו לייחס המניעים והאחריות למעשיו לגורמים חיצוניים. כמו כן, עלו אצל המערער עמדות מקלות באשר לביצוע העבירות תוך התעלמות מחלקיו שלו שאפשרו ביצוע העבירות והפגיעה בבעלי החיים.

באשר להמלצה, שירות המבחן התרשם מגורמי סיכון במצבו של המערער, התרשם מקושי בולט בהתבוננות ביקורתית אודות התנהלותו ושלילת נזקקות להמשך קשר עם שרות המבחן תוך שהדגיש כי הינו אדם מתפקד ושומר חוק וכל מטרתו היא לפעול לקדם חייו שההליך המשפטי גרע קידומו במישורי חייו השונים. שירות המבחן נמנע מלבוא בהמלצה שיקומית בעניינו והמליץ על ענישה קונקרטי שתחדד עבורו חומרת מעשיו.

חוות דעת פסיכו-סוציאלית-קרימינולוגית מאת גב' מראם עאזם-נאשף, 08.10.23:

בנוסף לחוות הדעת, העידה גב' נאשף בבית המשפט. העדה, ותיקה ורבת-ניסיון בתחום התקון, האבחון והטיפול, מסרה שעם המערער התקיימו 9 פגישות בנות 45 דקות כל אחת. בתקופת המלחמה ומחמת חסרון כיס המערער הפסיק את הטיפול למשך חודשיים. העדה התייחסה בחוות הדעת לאופן בו המערער מתייחס בעצמו לעבירות, כך שבתחילה צוין שנהג במינימליזציה וניסה לתרץ את התנהגותו הפוגעת ופורצת החוק, אך במהלך הטיפול הוא שינה את יחסו למעשי העבירה. העדה התייחסה לעיוותי חשיבה שאפיינו את התנהגותו בעבירות, ולדיסוננס באשר להתעללות כשמצד אחד הוא פוגע בחיות ומצד שני הוא מטפל בכלב. עוד העידה שמניסיונה בשיקום במקרה של המערער אמנם לא היה תהליך ארוך, אך ניכר שהצליח "לזוז" מעמדותיו הראשוניות. גב' נאשף הסבירה כי להתרשמותה המערער הגיע במהירה לתובנות מעמיקות וחרטה אמיתית, באופן שאינו מצביע על מצב ראשוני או התחלתי של טיפול, אך מאידך ברור שהמערער לא מיצה הליך טיפולי. לטענתה, הפער בין התרשמותה מהמערער לעומת האמור בתסקיר, נובע מכך ששרות המבחן רק מאבחן ולא מעבד עם המערער את העבירה ועל כן התסקיר בעניינו שלילי. גב' נאשף סיכמה את עדותה בהערכתה כי המערער נרתם ומגיב היטב לטיפול ומודע לעיוותי חשיבה שהתקיימו אצלו בעת המעשים, אך הוא מצוי בשלב הראשוני של ההליך הטיפולי, שנועד להביא להפנמת הפסול במעשים.

טענות המערער לעניין קביעת מתחם העונש:

בית המשפט קמא עקב אחר הוראות המחוקק לעניין קביעתו של מתחם העונש ההולם, המשקף את עקרון הגמול בענישה. אלך בעקבותיו לצורך בחינת טענותיו של המערער - טענה ותשובתה.

ריבוי מעשים, "אירוע" אחד ומתחם עונשי אחד וכולל:

תמים דעים אני עם הכרעתו של ביהמ"ש קמא, לה מסכימים הצדדים, כי בפרשה זו מוצדק לראות במתואר כתב האישום המתוקן "אירוע אחד", שכן קיים קשר ענייני והדוק בין האישומים, קיימת סמיכות זמנים בין העבירות ומדובר בתכנית עבריינית אחת. בהתאם לכך, קבע ביהמ"ש קמא מתחם עונש הולם כולל אחד לכלל מעשי העבירה. הערכים המוגנים בעבירות ומידת הפגיעה בהם:

אין חולק על זהות הערכים - הגנה על שלומם וחירותם של בעלי החיים בכלל וחיות הבר המוגנות בפרט; הגנה על החלש וחסר הישע מפני התאכזרות ופגיעה בו; ושמירה על ערכי הטבע, עולם החי והסביבה האקולוגית עבור בני האדם. ביהמ"ש קבע כי מידת הפגיעה בערכים היתה "גבוהה מאוד" לנוכח הריבוי והחזרתיות שבביצוע העבירות, מספרן הרב של החיות שנפגעו ואף הומתו בדרכים אכזריות, והשפל המוסרי שנלווה לעבירות. את מסקנתו תמך ביהמ"ש במובאות ברורות מפסיקה רלוונטית.

טוען המערער, שביהמ"ש קמא שגה משלא נתן משקל לאבחנה בין המעשים בגינם הורשע המערער כמבצע עיקרי לבין אלו להם היה אחראי כמסייע (8 מקרים מתוך 14). במעשים מהסוג האחרון, הפגיעה בערכים המוגנים בעבירות היא ברף הנמוך-בינוני, כמשתקף מהענישה אותה קבע המחוקק בסעיף 32 לחוק העונשין - ככלל, עונשו של סיוע לעבירה הוא מחצית מהעונש שנקבע בחיקוק בשל ביצועה העיקרי.

לטעמי, גם כמסייע פגע המערער בערכים המוגנים ברמה גבוהה מאוד, שכן גם במלאו את "תפקידו" כמסייע, היה המערער גורם פעיל ומעורב במעשים ופעולותיו נשאו את אותו אופי חמור ומזעזע שנלווה לפרשה כולה, לרבות אטימות הלב למצוקתן של החיות המעונות.

מדיניות הענישה הנהוגה:

טוען המערער, שביהמ"ש קמא שגה בהסתמכו על פסיקה שאינה הולמת בחומרתה למקרה דנן, בעלת נסיבות חמורות יותר שאינן תואמות הן את נסיבות ביצוע העבירה והן את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה בענייננו. כמו כן, הפסיקה שנסקרה עסקה בנאשמים בעלי עבר פלילי, לרבות בעבירות הרלוונטיות. כלל המקרים שנסקרו ע"י בימ"ש קמא ובהם נקבעו עונשים קלים באופן משמעותי מזה שהוטל על המערער, דובר היה בנאשמים אשר הינם בעלי עבר פלילי ו/או ניהלו משפט מבלי להודות בביצוע העבירות.

אזכיר, שהפסיקה הנוהגת, לרבות פסיקתו של ביהמ"ש העליון, אינה חזות הכול, בהיותה אחת מבין מספר שיקולים המשמשים לקביעתו של מתחם עונשי הולם. עדיין, מתן משקל ראוי לפסיקה הנוהגת (ובעיקר פסיקתו של ביהמ"ש העליון), במקרים הדומים ככל האפשר לנסיבות העבירות במקרה הנדון, הוא כלי עיקרי להשגת תכלית מרכזית של תיקון 113 - הקטנת הפערים בענישה בין שופטים שונים, "צמצום האקראיות והשרירותיות בקביעת העונש", וקידום האחידות והשוויון בענישה [פסקה 5 לדברי הש' כשר בע"פ 1589/23 פלוני נ' מ"י (07.08.23)].

מצאתי, שביהמ"ש קמא עשה מלאכתו נאמנה בקיבוץ שקדני וניתוח של פסיקה רבה, תוך פירוט מאפיינים רלוונטיים של המקרים שסקר, ואף הבחין בקיומם של פערים בין מדיניות הענישה לבין ענישה נהוגה - מקרים שבהם תיקנה ערכאת הערעור את המעוות, החמירה בענישה והדגישה את המדיניות הפסיקתית הנוקשה [פסקה 16 לגזה"ד]. לנוכח הבחירה לראות בכלל הפרשה "אירוע" אחד, שבגינו נקבע מתחם אחד כולל, אינני מוצא צורך להתייחס לקביעות ביהמ"ש קמא לגבי אירועים יחידים [גז"ד, פסקה 18].

נסיבות הקשורות בביצוע העבירות:

תכנון שקדם לביצוע העבירות:

העבירות היו מתוכננות וחוזרות, והמערער השקיע בהן זמן ומשאבים רבים, לרבות גידול כלבים שנועדו למטרות של ציד, והיוו הן מכשירים והן קורבנות למעשי המערער.

חלקו היחסי של המערער במעשים:

טוען המערער, שביהמ"ש קמא שגה משלא נתן משקל לאבחנה בין המעשים בגינם הורשע המערער כמבצע עיקרי לבין אלו להם היה אחראי כמסייע (8 מקרים מתוך 14).

דחיתי טענה זו לעניין מידת הפגיעה בערכים המוגנים, אך נראה שיש לקבלה, ולו חלקית, לעניין חלקו של המערער במעשים. כתב האישום תוקן, המאשימה הסכימה לכך שבמעל למחצית המקרים היה המערער מסייע, ולכן יש לתת לכך יתר-משקל בקביעתו של המתחם הכולל.

הסיבות שהביאו את המערער לביצוע העבירות:

טוען המערער, שביהמ"ש קמא שגה כשלא הבחין בין עבירות הצייד לפי חוק ההגנה לבין עבירות ההתעללות לפי חוק צב"ח, עניין מהותי שכן העונש המירבי על עבירת ציד הוא שנתיים בלבד, בעוד עבירת של התעללות נושאת בצידה עונש מרבי של ארבע שנות מאסר. כאשר ההתעללות נלווית למטרה עיקרית של ציד, חומרתה פחותה ממצב שבו ההתעללות היא עיקר והצייד נועד לשרת אותה על-דרך אספקת קורבנות לצרכים סדיסטיים. "אבחון" בית המשפט קמא את המעשים, כְּמוֹנָעִים מ"סדיזם לשמו" [פסקה 14], הביאה להחמרה מוגזמת בעונשו. ב"כ המערער הפנו לרע"פ 8819/20 היתם נ' מ"י (30.12.20) ולפסיקה נוספת - ע"פ (מחוזי מרכז) 45128-12-10 באזלאמיט נ' מ"י (15.05.11); רע"פ 2503/21 שטרית נ' מ"י (02.06.21); ע"פ (מחוזי נצרת) 42897-11-22 אבוקרט נ' מ"י (04.09.22).

עיינתי בפסיקה הנ"ל, שלחלקה התייחס גם ביהמ"ש קמא, העמקתי בחומר שלפניי, ולא מצאתי ממש בטענת ההגנה. המערער הדגיש שהוא לא צרך את בשרם של הדורבנים שנצודו, והתייחס לביצוע העבירות כאל "בילוי של שעות הפנאי" [תסקיר, ע' 3], פעילות שהעניקה לו "פורקן וריגוש" [חוו"ד מטעם ההגנה נע/1, ע' 6]. נראה, שהסיפוק והריגוש, יחד עם התרברבות וגאווה על המעשים, הם שגם הניעו את המערער להפיץ את סרטוני הזוועה שבהם תועדו מעשי-עבירה שלו ושל חבר מרעיו, לרבות תוצאותיהם [תע/1]. ואם לא נכתיר את סיבת המעשים כסאדיזם, האם באמת יקטן המשקל השלילי של הסיבות לעבירות - בילוי, פורקן, ריגוש והנאה מסבלם המתמשך של יצורים חיים וחסרי-הגנה? אם אין התשובה ברורה, אז אבהיר: לא.

תידחינה גם טענות נוספות של ההגנה בעניין זה: טענות עובדתיות, כגון מידת השליטה של הנאשם בכלבים שאולפו לתקוף פולשים ולא מצויים בבעלותו, והיות דורבנים פולשים בשטח שבבעלות המשפחה, אינן כלולות בכתב האישום ואף סותרות אותו. כך גם לגבי הטענה שהארנב הנזכר באישום 14 היה למעשה פגר-ארנב, אף שבאישום מתואר שהארנב עָנָה ונגרמו לו עקה נפשית קשה וכאב וסבל חמורים, משמע חי היה. האשמת הדורבנים ב"פלישה" לשטח המשפחה חוזרת בטיעוני ההגנה ואיננה מובנת - זכרה של טענה זו לא עלה בדיון בביהמ"ש קמא, לא נטען מעולם שמדובר במזיקים שהצורך בהרחקתם הוא שהניע את המערער, ואינני סבור שההגנה מייחסת לדורבנים 'פלישה' כמשמעה בדיני המקרקעין.

קביעת מתחם העונש ההולם - קבלה חלקית של טענות ההגנה:

כאמור לעיל, מוצדקת קביעתו של ביהמ"ש קמא, כי כלל הפרשה מהווה "אירוע" אחד, נושא למתחם אחד כולל. כבר נפסק, שאין בעצם קביעתו של אירוע עבירה אחד משום הקלה או החמרה בעונש בהשוואה לקביעתם של מתחמים נפרדים ואיחודם כאחד, או הטלת עונש כולל [ע"פ 6888/17 שירזי נ' מ"י (10.12.18), פסקה 14; ע"פ 2519/14 אבו קיעאן נ' מ"י (29.12.14), פסקה 7 לדברי הש' פוגלמן (כתוארו אז); ע"פ 5668/13 מזרחי נ' מ.י. (17.03.16)].

עם-זאת, קביעתו של המתחם הכולל איננה עניין לחישובים אריתמטיים גרידא, ולעולם יש לשמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת האשם, לבין סוג העונש ותקופת מאסר שתוטל. נראה, כי בקבעו את סף המתחם על 24 חודשי מאסר בפועל, החמיר ביהמ"ש קמא עם המערער, כשהיחס ההולם הנ"ל מאפשר קביעתו של סף נמוך יותר.

לכך נצרף גם את עמדתי שפורטה לעיל, בדבר המשמעות שיש לתת למעמדו של המערער כמסייע ב-8 מבין 14 מקרים, ושני עניינים אלה יובילו לקביעתו של סף המתחם על 18 חודשי מאסר בפועל, לעניין העונש העיקרי. טענות המערער לעניין מיקום העונש במתחם:

ב"כ המערער מלינים על קביעת עונשו של המערער "מעל תחתית המתחם", בלי לתת משקל מספיק לנסיבותיו האישיות, ובהן עבר נקי; הימנעות מהסתבכות בפלילים - לרבות מהסוג בגינן הוא נדון בהליך זה - אף שעברו כארבע שנים מתקופת ביצוע המעשים; הפגיעה הקשה הצפויה במהלך הנורמטיבי של חייו, כשמדובר במערער שסיים חוק לימודיו, רכש מקצוע ועתיד להקים משפחה עם ארוסתו; נטילת האחריות; ופוטנציאל שיקומי, שביהמ"ש קמא סרב להכיר בקיומו ולתת לו משקל, תוך פסילה-למעשה של חוות-דעתה של גב' נאשף, ללא ביסוס מספק. ב"כ המערער סבורים שמקום העונש אמור להיות בתחתיתו של מתחם, אם לא חורג ממנו לקולא. למעשה, ביהמ"ש קמא התייחס לנסיבותיו האישיות של המערער, שהובאו לעיל, ואף נתן משקל ל"הירתמות מסוימת וראשונית להליך טיפולי פרטי" וגם לתקופת החודשיים בה היה המערער עצור בכליאה, ולאחריה שמונה חודשים של מעצר בפיקוח אלקטרוני ותנאים מגבילים. כך, ביהמ"ש קמא התייחס לכל נקודה רלוונטית מבין נסיבותיו האישיות של המערער.

ההגנה עתרה, כעתירה חלופית, להחריג את עונשו של המערער אל מתחת לסף המתחם, ולו חריגה "קלה ביותר", מטעמי שיקום. גם אם אקבל את דעתה של גב' נאשף בדבר פוטנציאל שיקומי, הרי המערער מצוי רק בשלב הראשוני בטיפול. מצב זה איננו מצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם, אמצעי שהפסיקה רואה בו חריג השמור למקרים נדירים שבהם סיכויי השיקום מובהקים [ע"פ 1810/22 פלונית נ' מ"י (31.05.22), פסקה 14; ע"פ 1229/19 סלומינסקי נ' מ"י (01.07.19), פסקה 15].

בפועל, נקבע עונשו של המערער סמוך לתחתית המתחם, וכך ייעשה גם עתה. שיעור הקנס:

עוד טוענים ב"כ המערער נגד קביעתו של סך הקנס כדי 25,000 ₪, סכום שאין לו אחיזה בפסיקה; שאינו הולם את נסיבות ביצוע העבירות, שלא בוצעו למטרות רווח ולא נשאו תגמול כספי; ושנקבע בהתעלם ממצבו הכלכלי ויכולותיו של המערער.

דין טענה זו להידחות, לנוכח הנמקתו המפורטת של ביהמ"ש קמא, וערכו המשמעותי של הקנס בתרומה להרתעה, הן של המערער והן של אחרים.

לסיכום:

אציע לחבריי לקבל את הערעור בחלקו באופן זה, שתקופת המאסר בפועל תעמוד על 20 חודשים, חֶלֶף 27 חודשים. פרט לכך יעמדו בעינם יתר רכיבי העונש והתנאים הנלווים.

עידו דרויאן-גמליאל, שופט

השופטת מרשק-מרום, אב"ד:

אני מסכימה עם פסק-דינו המפורט של חברי, השופט דרויאן-גמליאל. יש בתוצאה אליה הגיע כדי לשקף איזון הולם בין חומרת המעשים וריבויים, הצורך להעביר מסר חד-משמעי כי המבצע עבירות מעין אלו דינו לענישה מאחורי סורג ובריח - אך במקביל, ניתן ביטוי למידת האשם של המערער והצורך במדיניות החמרה הדרגתית בענישה בעבירות מן הסוג דנן.

דנה מרשק-מרום, שופטת

השופט צלקובניק:

אני מסכים.

יורם צלקובניק, שופט עמית

סוף דבר, הערעור מתקבל בחלקו במובן זה, שתקופת המאסר בפועל תעמוד על 20 חודשים, חלקף 27 חודשים, בניכוי ימי מעצר לפי רישום שב"ס. אין שינוי ביתר רכיבי גזר-הדין. המערער יתייצב למאסרו בבימ"ר הדרים ביום 8.8.24 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון, גזר-הדין של בית-המשפט קמא ופסק-דין זה. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, בטלפונים: *****, *****, וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס, ברשימת הציוד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות. התנאים שנקבעו לעיכוב ביצוע עונש המאסר יעמדו בתוקפם עד להתייצבות המערער לנשיאת עונשו. עותק גזר הדין יועבר לידיעת שירות המבחן למבוגרים. ניתן היום, ב' תמוז תשפ"ד, 08 יולי 2024, במעמד הצדדים.